

R^ep^{on}.

Respondeo illud vulgare effatum esse falsum, si crudè intelligatur: sed per relata debemus intelligere correlata, ita ut correlata sint simul natura, non tamen relata; sed antequam effectus sit correlatum causa, debet habere ab ipsa causa suum esse, quo pāto causa dāne esse effectū erit prior effectū, at postea ex datione illius esse consequitur relatio inter causālē & effectū; & dum effectus consideratur in ordine ad causam, & vicissim causa in ordine ad effectū, tunc dicuntur correlata & simul natura, & cognitione. Ad aliu nego materialē & formam, etiam ut vnitas, esse ipsummet compositū formaliter, nam ut dictum est alias, prater partes vnitas requirit translatio carundam in tertiam entitatem.

Num. 29.

Dīs
supplere
causalitā-
tem omniū
causarum
dūcēt mōde
tamen.

Respondeo ad tertiam difficultatem Deum posse supplerē causalitatem omnium causarum, dispari tamē modo; nam supplet causalitatem causa efficientis, & finalis secundum proprias earum causalitates; quia cū sint extrinsecā composito, Deus ipsi composito dare potest, quidquid dant illa cause: at verō cūm materia, & forma sint causa intrinsecā compositi, ideo dum dicimus Deum posse supplerē earum causalitatem, non debet intelligi, quid supplet secundum proprias earum causalitates, sed in genere causa efficientis; Deus quidem non potest esse subiectum forme alicuius substantialis, vel accidentalis: Item nec informare per se materiam aliquam, sed producere subiectū huiusmodi formarum: sic in sacra Eucharistia suppletur subiectū accidentium panis, virtute diuinā, quā virtus diuina conferat illa accidentia fine subiectō, vnde dicitur Deus supplere causalitatem causarum intrinsecarum, non tamen secundum proprium earum modum causandi.

Num. 30.

Omnis causa
dīstinguitur
a suo effectū.

Obj. prim.

R^ep^{on}.

Respondeo ad quartam. Omnem causam distingui à suo effectū ante opus intellectū: Primitū: Omnis causa in communi sumpta debet aliquo modo distingui à suo effectū, quia repugnat idem secundū idem esse causam & effectū: sed causa reali saltem distinguitur à suo effectū per rationem, ergo causa realis debet distingui à suo effectū plūque per rationem. Secundo: à causa reali per se dependet effectus: sed nihil potest dependere à scipio, nec causa scipii realiter, ergo quod causatur, debet esse distinctum ab eo, quod causa.

Objicitur tamen primo: Causa formalis non distinguitur à suo effectū: effectus enim causa formalis nihil est aliud, quam ipsa forma posita in subiecto; album enim nihil est aliud, quam albedo posita in corpore, sed albedo ut posita in corpore non distinguitur à scipio, ergo &c.

Respondeo negando causam formalem esse eandem cum suo effectū: nego quoque quid effectus formalis sit sola forma posita in subiecto, sed potius est totum concretum, ut puta album.

Obj. secun-

do.

Objicitur secundo: Finis causatur, quando non est realiter, ergo non potest dici, quid distinguatur realiter à suo effectū, quod enim non est realiter, non potest dici distingui realiter ab alio.

Item effectus formalis non potest esse sine forma, ergo non distinguitur à forma.

Respondeo causam finalem, dum causat, esse realiter, non quidem realiter existentialiter, sed realiter, obiectuē, id est secundum suum esse real cognitum, ut dictum est superiori partit: Ad illud autem de forma, dico quid licet effectus forma non possit esse sine forma, forma tamen possit esse sine suo effectū, ut patet in anima rationali, quā extra corpus existens nullum præstat effectum formalem in actu secundo.

Supradicta ultima difficultas examinanda, Proponitur alia & ma-
nimur an vnu, idemque numero effectus à
multis causis possit effici? certum quidem est posse effici à pluribus diversa rationis, imo de
facto efficitur, nam compositum quolibet Physicum conflat ex quatuor causis physicis:
certum quoque est posse effici à pluribus causis subordinatis; sol enim, & homo generant hominem: Item à pluribus causis partialibus; vna enim tractio nautis causatur à pluribus eam tra-
hentibus.

Difficultas ergo solū est de pluribus causis eiusdem generis, non subordinatis, & totalibus, quarum quilibet applicet virtutem suffi-
cientem, per quam sola possit producere illum numero effectus: dubitatur, inquam, an idem numero effectus possit produci à pluribus huiusmodi causis per virtutem diuinam (certum enim est id fieri non posse naturaliter) v.g. An Deus possit facere, seu an non implicet contradicitionem, quid calor ut quatuor, qui possit produci ab uno igne, possit quoque idem numero manens à simili igne produci; Ita vt illi duo ignes secundū virtutem concurrent ad talem productionem, & tamen virtus vnius sit sufficiens ad producendum totum illum ignem, ita vt quilibet ignis concurrat ut quatuor, & tamen non producatur effectus nisi ut quatuor? Caieta-
nus prima parte quesit. 32. & Suarez disp. 26. Me-
raph. scđ. 4. affirmant id posse fieri, negat vero Scotus in 3. dist. prima quesit. prima, & Ferrarien-
sis tertio contragentes cap. 8.

DECISIO.

R^esolutio. Implicat quid vnu numero effec-
tus efficiatur à duobus numero agentibus,
quorum vnumquidque virtutem effectui pro-
portionatam immittat. Probatur hac ratione
efficacissimā: Virtus effectus debet proportionari causa, sed supponamus virtutem effectus esse ut quatuor, ergo virtus causa actu causantis debet esse solū ut quatuor: sed si sunt duo ignes, vnuquisque agens ut quatuor, iam non
erit virtus causa ut quatuor, sed ut octo; repugnat
ergo quid ab octo gradibus virtutis effectus
non proueniat effectus ut octo. Nec dicas Deum
impedire quatuor gradus, nam si impediat, ex-
tra controvēsiam erit difficultas præfens; quia
non erit tunc, nisi vnu agens: at supponit dif-
ficultas esse duo agentia non impedita ad effec-
tum producendum.

Confirmatur. Tanta est repugnans, quid effectus ut quatuor producatur à virtute ut octo, quanta

Num. 31.
Concludit
author sim-
pliciter em-
dem numero
effectū, pro-
ducere à plu-
ribus causis
totalibus
prob. prim.